

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vsa druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovoljivo frankirani Brezimi dopisi se ne pričbujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Svetovna vojna.

Avstrijsko-ruska vojna.

Armado povelje nadvojvode Friderika.

C. in kr. vrhovno armadno poveljništvo je izdalo to-le armadno povelje:

Položaj je za nas in zavezniško nemško armado ugoden. Ruska ofenziva v Galiciji je jela odnehavati. Skupno z nemškimi četami bomo sovražnika, ki je bil pri Krasniku in Zamošču, pri Insterburgu in Tannenbergu premagan, znova porazili in uničili. Proti Franciji je vdrla glavna nemška armada nevzdržno globoko na sovražno ozemlje. Nova velika zmaga je tam na pragu. — Na balkanskem bojišču se takisto borimo na sovražnikovem ozemlju. Odpor Srbov je jel pešati. Notranja nezadovoljnost, vstaja, beda in lakota ugrožajo našega sovražnika za hrbtom, dočim sta naša monarhija in nemška država složni in močni v krepkem zaupanju. To, nam zločinsko vsiljeno vojno bomo dobojevali do zmagovitega konca. To je resnica o našem položaju. Vsem častnikom naj se to sporoči, moštvo pa naj se stvar razloži v maternem jeziku.

Nadvojvoda Friderik, general pehote.

Praske v karpatskih prelazih.

Kakor se zdi, poskušajo posamni ruski oddelki diverzije pri karpatskih prehodih. Dne 26. m. m. je prišlo pri gorskem prelazu Uzsc v komitatu Ung do manjšega spopada med majhnimi našimi voji, ki so bili detaširani v obrambo tega prelaza, in med ruskimi četami. Dne 27. m. m. je bila mala praska pri Toromyji v komitatu Marmaros, ne da bi se bilo Rusom posrečilo na kakršnikoli točki vdreti preko meje. V veliki daljavi od pozorišča velikih dohodkov se vršeci spopadi so naravno prav brez vsakega pomena. Njih edini namen more biti samo ta, da odvrnejo pozornost od glavnega bojišča in da vznemirjajo prebivalstvo. Ako se ta očividni namen spozna in pravilno preceni, se ga istočasno lahko tudi prepreči.

Nova razporedba naših armad.

Nova razporedba naših armad na severu je končana. Ruska težka artilerija je poskušala obstreljevati naše pozicije, toda njen ogenj radi prevelike oddaljenosti ni imel nikakega uspeha.

Podrobna poročila o boju pri Sieniavi kažejo, s kolikimi težkočami se morajo boriti ruske čete, ki slede naši vojski. Navzlic vsej opreznosti trpe velike izgube od strani naših zadnjih čet.

Boj pri Sieniavi.

V utrdbah v Sieniavi je bilo le malo naših čet, morda trije bataljoni pehote, tri baterije in nekaj kavalerije, dočim sta prihajala proti nam približno dva ruska armadna zbora tudi s težkimi topovi. Kljub temu je bilo sklenjeno, držati pozicijo kakor dolgo mogoče, vsaj pa tako dolgo, da prispe ruska težka artilerija. Raztegnili smo svojo fronto kolikor mogoče ter na ta način preslepili sovražnika, da je mislil, da ima proti sebi več polkov. Naša pehota je uspešno podpirala naše baterije in tako se nam je posrečilo, ustaviti sovražnikovo ofenzivo. Streljanje ruske infanterije in artilerije nam je malo škodovalo, tako da smo se vzdržali v svoji poziciji tri dni. Držali pa bi se bili še delj, da ni dospela težka ruska artilerija, katere streljanje je pomenilo pripravljanje velikega napada sovražne pehote.

Sedaj je bilo treba naše čete spretno spraviti nazaj. V tem drugem odlomku bitke je bila naša naloga, prizadejati Rusom kolikor mogoče

veliko škodo ter jim zabraniti prehod preko reke Sana. Pod leseni most preko reke za Sieniavo, so bili že prej naši pionirji položili mine. Vendar nismo hoteli omejiti svojega delovanja samo na razstrelitev mostu, načrt našega poveljnika je šel delj. Zapustili smo Sieniavo nekako opoldne. Najprej smo spravili preko mostu svoje bolne in ranjene tovariše s sanitetnim osobjem, potem konjenico s štirimi baterijami, ki so nam bile dobro služile in končno infanterijo s strojnimi puškami. Pot nam je razsvetljevala goreča Sieniava. Kaka 2 km onstran reke smo našli dobro pozicijo, kjer smo postavili svoje topove in strojne puške dobro maskirane.

Rusi so začeli pozno popoldne s prehodom preko mostu. Najprej je prekoračila most kavalerija, nato ena baterija in končno infanterija. Morda en sovražni bataljon je že bil prekoračil reko, ko je bilo slišati strahovito eksplozijo min. Kjer je stal most, se je dvignil visok plamen. Ruski vojaki, ki so bili na mostu, in v njegovi bližini, so bili vsi mrtvi. Bilo jih je nekaj sto. Eksplozija je povzročila v sovražnih vrstah silno zmedo, zlasti pa med onimi, ki so bili že na našem bregu. Istočasno so začele streljati naše strojne puške. Med Rusi je izbruhnila panika in skoro vsi Rusi, ki so bili most prekoračili, so padli v našem ognju. Le malo sovražnikom se je posrečilo zbežati. Storili smo svojo nalogo in odšli. Na reki San so plavala trupla ubitih Rusov in voda je bila vsa rdeča krvi.

Položaj na naših bojiščih.

Zbiranje naših čet po bitki pri Lvovu, zahodno reke San, ni dalo samo časopisju entente povoda za najhujšobnejše izmišljotine in za najbolj smešne komentare, marveč je tudi drugod izzvalo napačno pojmovanje položaja naše vojske. Temu nasproti je treba opozoriti na to, da se je izvršilo omenjeno zbranje popolnoma prostovoljno. Kot dokaz za to je treba samo navesti, da sovražnik tega zbiranja ni mogel nikjer motiti, niti tega ni poskusil. Trditve sovražnika, da je imel kake uspehe na črti reke Sana, so popolnoma neresnične. Gre samo za posamezne, z velikim navalom čet, težkih topov in municije inscenirano bombardiranje proti poljsko zavarovanim in slabo zasedenim prehodnim mestom, ki smo jih po izpolnitvi njih namena in razstrelitvi mostov zapustili prostovoljno.

Sporazum glede vojnih vjetnikov.

Kakor se od diplomatske strani poroča, je Rusija poslala Avstro-Ogrski več predlogov, ki jih bo Avstro-Ogrska najbrže sprejela, in sicer:

1. Da stojita oba evidenčna urada za vjetnike na Dunaju in v Petrogradu v javnem direktnem brzojavnem prometu med seboj;

2. da se ruski zdravniki, ki pridejo v avstrijsko vojno vjetništvo, vporabljaajo za oskrbo ruskih vjetnikov in obratno;

3. da se more iz Rusije javnim direktnim potom pošiljati denar Rusom, ki so v avstrijskem vojnem vjetništvu in obratno, in

4. da se ruske civilne osebe, ki so prišle v avstrijsko vjetništvo, morejo vrniti v Rusijo in obratno.

Avtonomija Poljske zopet preklicana.

Ruski generalisimus je Poljakom obljubljeno avtonomijo zopet preklical. Svoje postopanje utemeljuje, češ, da so se v bitki pri Lvovu borili na avstrijski strani tudi poljski strelci. Poljakom pa je mogoče dati ustavo le tedaj, ako so vsi lojalni.

Manifest, ki je bil izdan na Poljake, tudi nima nikakega podpisa, tako, da je državnopravno brezpomemben.

Francozi pred Dubrovnikom.

18. septembra se je pojavilo pred Dubrovnikom 37 večjih in manjših francoskih ladij. Tri večje so stale tako blizu otoka Lokruma, da je bilo mogoče razločevati moštvo in čitati imena — „Jeanne d'Arc“, „Gambetta“, „Edgard Quinett“. Francosko brodovje je skoraj zopet odšlo — en del se je podal pred Vis, drugi del je plul proti Boki ter je drugo jutro bombardiral utrdbe pri rtu „Punta d'Ostro“. Utrdbe so takoj odgovorile. Neprestani grom topov je trajal kakih 20 minut. Utrdbe so ostale povsem nepoškodovane, očividci pa zatrjujejo, da je ena krogla s Punte d'Ostro zadela francosko križarko. Videti je bilo, kako se je na krovu zadete križarke dvignil gost oblak dima, slišati je bilo silno detonacijo. Drugi opazovalci so uverjeni, da je francoska križarka zadela na mino. Kmalu na to je francosko brodovje odplulo.

Pred Dubrovnikom se pojavlja skoraj vsaki dan ena ali druga francoska ladja, ki pa vedno ostane popolnoma pasivna. Ljudje so se tem „obiskom“ že popolnoma privadili.

Lošinj obstreljevan.

Dne 24. m. m. ob 2. uri popoldne je francosko brodovje obstreljevalo Mali Lošinj. Škoda je neznatna.

Konfiscirani ogrski parnik.

Ruske oblasti v Odesi so zadržale ogrski parnik „Baron Fejervary“, last paroplovne družbe „Adrija“. Trije mornarji, ki imajo vojaška leta že za seboj, so se smeli vrniti v domovino, 25 pa jih je moralo ostati v Rusiji v vojnem vjetništvu.

Uspešne operacije na severnem bojišču.

Vzpričo novih operacij, ki so jih započele zavezniške nemške in avstro-ogrskke čete ob obeh bregovih reke Visle, je v teku umikajoče gibanje sovražne armade. Pri Bieczu smo razpršili močno rusko konjenico. Severno od Visle so zavezniške armade podile pred sabo več sovražnih konjeniških divizij.

Avstrijsko-srbska vojna.

Na srbskem bojišču napredujejo naše operacije prav uspešno.

Ob cesti, po kateri prodiramo, v gosto zaraščeni in razorani pokrajini Podrinjski, so se vta borile močne srbske čete, ki so vznemirjale naše prehodne operacije pri Zvorniku in Ložnici, ter so poskušale motiti naš tren. Naše čete so morale Podrinje izčistiti. Po večdnevih ljutih bojih smo zasedli višine pri Krupnju, katerih glavne pozicije Jagodine, Crni vrh in Bilek so za našo nadaljno ofenzivo jako važne. Bregovi in griči, ki se razprostirajo v smeri proti Valjevu, so sedaj našim četam brez težav dostopni. Položaj je za nas vrster in etapna zveza je varna ter dobro posluje. Iz pisma nekega častnika v graških listih sledi, da bodo naše operacije v Srbiji dovedle skoro do popolnega uspeha. Imenovani častnik poudarja posebno, s kako bravuro se bore čete „vražje divizije“, Hrvati-domobranci. Vreme je ugodno, naš taktičen položaj dober; napredujemo počasi, toda sigurno.

Častnik poroča tudi, da so bile naše čete obveščene o izbruhu revolucije v centralni Srbiji, kmečko prebivalstvo se upira in srbska armada

bo kmalu razbita. Toda, pripraviti se moramo na guerilla vojno in potrebno bo, da deželo okupiramo. Navdušenje naših vojakov je naravnost povzdigujoče; aprovizacija v najboljšem redu.

Naši zmagoviti boji na južnem bojišču.

Po štirinajst dnevnih trdovratnih bojih, v katerih so naše čete zopet prekoračile Drino in Savo, je na jugovzhodnem bojišču nastopil kratek operacijski premor. Vse naše čete so na srbskem ozemlju in se drže za enkrat v krvavo zavzetih pozicijah proti neprestanim trdovratnim napadom. Ti se vedno končajo z ogromnimi izgubami sovražnikovimi. V zadnjih bojih je bilo vpljenih 14 topov in več strojnih pušk. Število vjetnikov je veliko, ravno tako število dezertarjev. Vesti o srbsko-črnogorski ofenzivi v Bosni so nastale vsled vpada podrejenih čet na ozemlje ob Sandžakovi meji, v katerem se ne nabajajo skoro nobene naše čete. Takoj so se podvzeli koraki, da se izpraznijo te pokrajine.

Spopad dveh križark v Adriji.

Križarka „Radetzky“ je naletela na odprtem morju na francosko križarko „Jules Grevy“. Francozi so pričeli našo ladjo bombardirati — ta pa je takoj krepko odgovarjala ter poškovala kotle francoske križarke.

Nemško-francoska vojna.

Zatvorna utrdba Camp des Romains padla.

V poteku operacij je prišlo na skrajnem desnem krilu do novih bojov, ki pa so ostali dosedaj še neodločeni.

V centru bojne fronte ste izvršili obe stranki posamezne napadalne sunke, drugega pa se ni zgodilo ničesar. Kot prvi izmed zatvornih fortov južno od Verduna je padel Camp des Romains pri St. Mihiel.

Bavarski polk „von der Tann“ je razobesil na trdnjavi nemško zastavo. Nemške čete so tam prekoračile reko Maas.

Sovražnik je izrabljajoč svoje železniške proge, pričel z obsežnim sunkom proti skrajnemu desnemu krilu nemške armade. Slabejše nemške čete so pri tem odbile proti Bapaume prodirajočo francosko divizijo. Tudi sicer smo ustavili francoski naval. Sredi bojne fronte je mestoma nemški napad napredoval. Napadeni, zatvorni fori južno od Verduna, so prenehali s svojim ognjem. Nemška artiljerija se nahaja sedaj v boju s četami, ki jih je sovražnik spravil v pozicije na zapadnem bregu reke Mase.

Nemško-francoska bitka.

Naravno je, da se vojaško nepoučeni ljudje čudijo, kako dolgo že traja bitka med Nemci in Francozi, ne da bi se mogla doseči odločitev. Boji na Francoskem se sploh ne morejo drugače razviti, kakor se razvijajo. Ako traja cele mesece, predno se zavouje kako trdnjavo, je lahko mogoče, da mine več tednov, predno je mogoče z bajoneti naskočiti obrambne utrdbe, ki so vsestransko pripravljene in opremljene z vsemi tehničnimi pripomočki. Če je imel branitelj dosti časa, da je svoje pozicije uredil in utrdil, če je imel za gradnjo dosti ljudi in materiala, je zamogel dati svojim pozicijam značaj utrdb. Francoske pozicije imajo ta značaj, vrh tega pa jim daje posebno moč še to, da se obe francoski krili opirata ob stalne velike trdnjave, ki so zavarovane proti vsakemu poskusu jih obiti. Tako je cela bojna fronta postala celotna, ena črta, ki se s streljanjem iz topov ne da razbiti, vsled tega je naskok z bajoneti nele otežkočen, ampak tudi časovno odmaknjen. Težava pri naskoku na utrjene pozicije obstoji pred vsem v tem, da spozna naskakovalec le redkokdaj, kje stoji sovražnikova artiljerija. Dokler pa tega ne dožene, mu lahko sovražna artiljerija stori strašno škodo. Tudi opazovanje, od kod sovražnik strelja, je v takih razmerah silno težko. Francozi imajo pri svojih pozicijah skrivališča, kjer se nahajajo zaloge municije in živil in kjer je tudi rezervno vojaštvo, ki ostane tam dokler Francozi sami ne napravijo naskoka z bajoneti. Rezervno vojaštvo je v svojih skrivališčih popolnoma zavarovano pred streljanjem topov nemške armade. Kadar začne Francozi naskok z bajoneti, takrat prihitijo rezervno vojaštvo iz svojih skrivališč, ponese seboj zaloge in se nastane v strelnih napisih, koder je prej bilo na juriš odšlo vojaštvo. To rezervno vojaštvo strelja, kajti tisto vojaštvo, ki je napravilo juriš, ne more streljati. — Pred francoskimi pozicijami so napravljene najraznovrstnejše ovire, a dokler te ne bodo uničene, je naskok z bajoneti nemogoč. Artiljerija je le malokdaj v stanu, te ovire iz daljave uničiti. Naskok z bajoneti ima nado na uspeh le tedaj, če je bil sovražnik prej s streljanjem iz pušk in topov tako oškodovan, da je izgubil možnost na izdaten odpor. A tudi za to je treba precej časa, ker je ravno sovražnik dobro zavarovan proti streljanju iz pušk in iz topov. Treba je dalje časa izdatno streljati iz topov, predno začne odpor sovražnika pešati. Čim večji uspeh in učinek ima streljanje iz topov, tem dlje lahko prodira infanterija, dokler ne pride do mesta, kjer se lahko izda povelje na juriš, na

naskok z bajoneti. Kje in kdaj se more to zgoditi, se ne more drugod presoditi, kakor na mestu samem. Vzlic vsem velikim uspehom nemške armade, zna poteči še dlje časa do trenutka, kakor navadno občinstvo misli. Predčasni naskok z bodali bi bil združen z velikimi žrtvami, tudi če bi so posrečil. Z mirnim čakanjem in trajnim streljanjem, ki pripravlja naskok z bajoneti, pride nemška armada z manjšimi žrtvami do zmage.

Nemško-ruska vojna.

Položaj na nemško-francoskem bojišču.

Veliki glavni stan poroča dne 30. septembra ob 9. uri 40 minut zvečer. Severno in južno od Alberta prodirajoče močnejše sovražne čete smo odbili. Sovražnik je imel težke izgube. Iz fronte bojne črte nimamo poročati ničesar novega. V Argonih napreduje naš napad neprestano, ako tudi počasi. V Alzaciji in Lotaringiji je sovražnik izvršil napad v srednjih Vogezih. Njegov napad smo krepko zavrnilo. Pred Antwerpom sta razrušena dva fori, ki smo jih obstreljevali. Z vzhodnjega bojišča še nimamo poročati ničesar posebnega.

Splošna nemška ofenziva proti Rusiji.

Po kratkem odmoru, ki je bil za nemške čete potreben, se pričinja nova splošna ofenziva po ruskem ozemlju. Lomša, Bialostok, Grodno, Oranj, Olita, Poneveš, Savle in Mošnjaki so glavne točke, proti katerim prodirajo nemške čete. Cela operacijska fronta se je razširila na 500 kilometrov. Podrobnosti o razporedbi nemških čet se seveda ne smejo navesti. Usoda mest Osovijec in Libava bo skoraj zapečateni. Proti Osovijecu, ki je precej utrjen, že grmijo naši težki topovi. V gubernijah Lomša in Suvalki se nahaja le malo cest, ki so za nemške operacije pripravne. Te ceste so zaprte s precej močnimi utrdбами.

Ruska armada ob Narevu, kateri je poveleval general Samsonov, ne eksistira več. Kar je po porazu pri Tannenbergu od te armade ostalo, to se je združilo s četami, ki stoje v Varšavi, Ostrolenki in Lomši. Zvezo med temi četami in pa armado generala Rennenkampfa, ki pa deloma še ni zmožna za operacije, tvori utrdba Osovijec. V Grodnu se nahajajo deli 2. kavkaškega in 22. armadnega zbora ter nekatere rezervne formacije. V trdnjavi Kovno se nahaja precej močna posadka. Tudi so se najbaž posamezni deli Rennenkampfove armade umaknili v to trdnjavo. Nemške čete zapujejo trdno v končno zmago ter se neomajno zanašajo na svoje vojskovodje.

Cesar Viljem na čelu velike nemške armade proti Rusiji.

Nemčija je svoj bojni načrt proti Rusiji popolnoma izpremenila. Nemci koncentrirajo vse razpoložljive armade na vzhodu ter pripravljajo mogočno ofenzivo proti Rusiji. Dosedaj se nahaja v Vzhodni Prusiji 11 armadnih zborov, to je čez 600.000 mož. Cesar Viljem sam hoče prevzeti vrhovno poveljstvo nad amadrami, ki bodo operirale proti Rusiji.

Nemško-angleška vojna.

Angleži nameravajo vdreti v Vzhodno morje.

Angleži se pripravljajo da vderejo v Vzhodno morje ter se vržejo na tam zbrano glavno nemško vojno brodovje in na nemška vojna in trgovska pristanišča, pred vsem na Kiel. Angleži zatrjujejo, da nočejo kršiti nevtralnosti Danske, ki je vse prehode iz Severnega v Vzhodno morje zaprla z minami. Zato ne bodo zahtevali, da se te mine odstranijo, temveč si bodo z lastnimi iskali prehod skozi nevarne morske ožine.

Ob začetku vojne se je, kakor znano glavno nemško brodovje zbralo v Vzhodnem morju, da se izogne velikemu konfliktu z angleško, trikrat močnejšo flotiljo. Čutilo se je tam popolnoma varno, ker spadajo ožine, ki vežejo Vzhodno morje s Severnim v območje nevtralnih držav; veliki in mali Belt sta danska, Sund je deloma danski deloma švedski. Vse te tri prehode je Danska zaprla z minami, češ da jo sili dolžnost nevtralnosti, da prepreči plovbo in spopade vojskujočih se bojnih ladij v svojih vodah. Angležem je bila torej pot zaprta.

Angleški avijatiki nad Kölnom in Düsseldorfom.

Angleški avijatiki so poleteli nad mesto Köln, da konstatirajo, kje se nahaja shramba za Zeppelinove zrakoplove. Köln je bil zaviti v gosto meglo in avijatiki so se morali brez uspeha vrniti. Tudi Düsseldorf je bil v megli. Avijatiki so metali v mesto bombe, o katerih pa ne vedo, so li zadele. Eden trdi, da je videl kako se je dvignil plamen.

Bengalske čete v Egiptu in v Evropi.

Angleška vlada je obvestila egipčanskega ke-diva Abbas-pašo, ki se haš mudi v Carigradu, da se ne sme vrniti v Egipt. Po poročilih iz Sueza je ostalo od 40.000 mož broječih bengalskih čel 10.000 mož v Egiptu. Po vesteh iz Kaire so izjavili angleški častniki, ki so rojeni Egipčani, da se proti Turčiji ne bodo borili. Angleška vlada jih je radi tega poslala v Sudan.

Vojne ladje v Kattegatu.

Kakor poroča „Londoner Standart“, je videlo ribiško brodovje, ki je priplulo v Falkenberg, blizu otoka Anholt v Kattegatu 30 vojnih ladij neznane narodnosti, ki so plule proti jugu.

Boji v Kolonijah.

Kakor sporoča admiraliteta, je dobila od viceadmirala Pateya brzojavko, ki pravi da so avstralske čete zasedle Friedrich—Wilhelm—Hafen, sedež nemške vlade v nemški Novi Gvineji, ne da bi zadeli na oborožen odpor. Sovražnikove čete so bile očitno zbrane pri Herberthöhe, kje so se vršili tudi boji. V Friedrich—Wilhelm—Hafnu so Avstralski razobesili angleško zastavo in tja postavili garnizijo.

V Južni Afriki.

Dne 19. t. m. je neki nemški oddelek zasedel policijsko štacijo Riedfontein. Nemški oddelek je štel kakih 200 mož. Dne 19. septembra so angleške južnoafriške čete zasedle Lüderitzbucht (Angra Pequena). Nemška posadka se je bila dan prej umaknila ter razdejala železnico in brezžično postajo.

Bitka v nemški vzhodni Afriki.

Iz Najrobija v nemški vzhodni Afriki poročajo z dne 21. septembra: Neka nemška četa, katere število ni znano, je napadla dne 19. septembra v distriktu Voi, 20 milj od meje, neko stražo. Po večurnem hudem boju so se Nemci umaknili ter pustili na bojišču 8 mrtvih.

Nemška brezžična postaja na otoku Nauru razrušena.

Iz Sidneya se javlja, da je bila po tjakaj došlih poročilih, razrušena nemška brezžična postaja na otoku Nauru. Nauru je nemški otok v sicer angleškem arhipelu Gilbert v Tihem morju med 0° 27' juž. šir. in 166° 6' vzhodne dolžine. Otočič meri 5 km² in šteje 1538 prebivalcev, med temi samo 15 Evropejcev.

Nemška križarka „Emden“ bombardirala Madras.

Nemška križarka „Emden“ je priplula pred Madras ter streljala na dve shrambi za olje, ki ju je zažgala. Angleške utrdbe so odgovarjale na ogenj. „Emden“ je ugasnila svoje svetilke ter izginila v temi. Madras je glavno mesto britsko-indijskega predsedstva istega imena, tretje največje mesto britsko indijskega cesarstva. Na jugu je utrdba St. George. Prebivalcev je štelo mesto l. 1901. 509.346.

* * *

Mir.

V listih tripelentente se je pisalo, da bi rada Nemčija začela pogajanja zaradi sklepanja miru. To podtikanje zavračajo nemški listi z nevoljo, poudarjajoč posebno da sta že nemški državni kancelar Bethman-Hollweg in šef nemškega generalnega štaba Moltke povedala, kdaj pride do sklepanja miru. Prvi je pisal dne 6. septembra nekemu drž. poslancu: V takih razmerah moramo vztrajati, dokler ne bo varnost Nemčije zajamčena za prihodnost. — Drugi pa je pisal 7. septembra na isti naslov: Koncem vojne mora imeti naša domovina izvojevan mir, ki bo v soglasju z brezprimernimi žrtvami, katere je narod z redno enodušnostjo vzlet: Mir za nedogledne čase, ki ga noben sovražnik ne bo več mogel motiti.

Bančni zakladi.

Zlati zaklad francoske banke znaša sedaj 4170 milijonov frankov. Leta 1870. je francoska banka svoje zlato prepeljala iz Pariza v Brest in v Bordeaux, sedaj je prepeljala na Angleško. Ruska državna banka je imela začetkom vojne za 4800 milijonov frankov zlata, angleška banka pa ga ima po zadnjem izkazu za 12.930 milijonov frankov.

Ponesrečeni ruski poizkusi v Bolgariji.

Misija predsednika londonskega balkanskega komiteja Noel Buxtona, ki je hotel Bolgarijo pridobiti, da bi tripeentente aktivno podpirala, se je ponesrečila. Kralj Ferdinand in ministrski predsednik Radoslavov sta Buxtonu izjavila, da hoče Bolgarija vztrajati pri politiki popolne nevtralnosti.

Mnogo odlikovanj na Nemškem.

V sedanji vojni se je dosedaj podelilo 38.000 železnih križev prvega in drugega razreda.

Turčija izziva.

Turška vlada je zopet nekaj ukrenila, kar jo spravi v navskrižje z vsemi velesilami. Pokrajina Libanon je vsled posebne pogodbe iz leta 1861. avtonomna in ima kristijanskega guvernerja, ki ga imenuje sultan vedno za dobo petih let. Ta pogodba je bila sklenjena na pritisk velesil po strašnem masakriranju kristjanov l. 1860. Zdaj je pa turška vlada to pogodbo enostransko in svojevoljno razveljavila in iz libanonskega ozemlja, ki je bil doslej „priviligirana provinca“, napravila navaden vilajet. Treba je počakati, kaj poreko kristijanski Maronitje in velesile, ki so sklenile s Turčijo zgoraj omenjeno pogodbo.

Turški poslanik odpotuje iz Združenih držav.

Turški poslanik je sporočil predsedniku Wilsonu, da bo v dveh tednih zapustil Ameriko. Turški poslanik je baje giral protest Amerike proti odpravi eksteritorialnega prava inozemcev v Turčiji.

Spor med Grško in Turčijo.

Grška vlada je izročila turškemu poslaniku odgovor na noto od 20. m. m., v kateri se je Turčija pritožila, da konfiscira Grška v Macedoniji posestva, ki so last odsotnih Mohamedancev. V odgovoru se med drugimi pravi: „Ukrepi, ki jih je tozadevno storila grška vlada, odgovarjajo popolnoma zmislu dogovora, sklenjenega med obema državama majnika meseca, in tičočega se izmenjave posestev. Kakor je Turčija naselila mohamedanske begunce v Trakiji in Mali Aziji, tako je grška vlada naselila najmanj 230.000 iz Turčije pribeglih Grkov na posestvih Turkov, ki so zapustili Macedonijo in Epir. Ta ukrep ni nikakoli konfiskacija, ker bodo mešane komisije vrednost teh posestev svoječasno ocenile, da se omogoči izmenjava grških posestev v Turčiji za turška v novih grških pokrajinah. Tako ostane pot vzajemne odškodnine vedno odprta. Grška vlada bi bila pripravljena restituirati posestva mohamedanskih lastnikov, ako dovoli turška vlada, da se vrnejo grški begunci v svoja domovanja ter zasedejo zopet svoja posestva.

Vpad bolgarskih in turških četašev v grško Macedonijo.

Po zanesljivih vesteh kooperirajo bolgarski četaši s Turki. Več kakor tisoč mož broječa četa je poskusila prekoračiti mejo, toda bila je vržena nazaj. Druga, iz Bolgarov in Turkov sestojeca četa je napravila na istem kraju enak poskus. Pri tem je padlo 9 turkov, 7 banditov je zbežalo.

Grki zasedli Berut. — Homatije in lakota v Albaniji.

Grki so zasedli Berut ter na trdnjavi razvili grško zastavo. Telegrafična zveza med Valono in Berutom je prekinjena.

V Albaniji vladajo kritične razmere, posamezne stranke se med seboj prepirajo, povsodi je nered, anarhija. Na tisoče albancev beži v Italijo. Razsajajo boleznin in lakota. Položaj je nevzdržljiv.

Nova uprava Albanije.

Dne 23. m. m. se je zbralo 28 senatorjev ki so jih odposlale deputacije okrajev Albanije, izvzemši okraje Leš, Skader in Epir. Ti so z 19 glasovi izvolili Mustafa bej za predsednika. Senat je prevzel vlado Albanije, dokler ne bo izvoljen nov knez, in bo v to svrhu za različne delokroge vpostavil ravnateljstva ter imenoval guvernerje in uradnike. Skoro gotovo se bodo v kratkem tudi z ostalimi okraji Albanije sporazumeli.

Turčija zaprla Dardanele.

Poluradna nota opravičuje zatvoritev Dardanel poudarjajoč, da križari angleško in francosko brodovje že delj časa pred vhomom v Dardanele, kjer zadrži vsako ladjo, jo preišče in izprašuje. Vsled tega početja postaja svoboda plovitbe skozi Dardanele faktično iluzorična. Turška vlada se je zato odločila, da zatvori Dardanele ter da jih odpre še le tedaj, kadar se bo francosko-angleško brodovje popolnoma odstranilo in kadar nastopijo zopet normalne razmere.

DNEVNE VESTI.

Vsakdo nosi vidno na godu Njega Veličanstva cesarja, 4. oktobra oficijelni patriotični znak!

Cisti donos je namenjen v dobrodelne sume za preskrbo bolnih in ranjenih vojakov, za sirote padlih, za rodbine vpoklicanih in za naše vojake v bojni vrsti.

Nihče naj ne zavrne ponujeni mu znak in vsakdo naj 4. oktobra po možnosti s primernim darom v omenjene svrhe dokumentira svoje patriotično čuvstovanje. Darove sprejemajo v to naprošene dame, županstva, župni uradi in okrajno glavarstvo.

Ostavljenje poštnih paketnih pošiljatev za vojake. Popolnoma nemogoče je, da bi se moglo ogromne množice paketov na bojišče prav tako hitro vročiti, kakor so jih sprejeli na tisoče broječi domači poštni uradi, ker se prometna sredstva na bojišču v celem obsegu rabijo za dovažanje vseh drugih armadnih potrebščin. Da se zagotovi redno dovažanje paketov, ki so bili doslej oddani na pošto, da se preprečijo sicer neizogibna motenja obrata in prometa in končno da se omogoči, da se bo v kratkem lahko znova pošiljalo vojakom posebne, za zimo namenjene predmete, je potrebno, da se za sprejemanje vojakom namenjenih, poštnih paketov na poštah ustavi tako dolgo, da se dostavijo doslej došli paketi, katerih število znaša več sto tisoč. Zato se začasno ustavi pri poštnih uradih dne 2. t. m. zvečer s sprejemanjem poštnih paketov, namenjenih za vojake. Kadar se bodo pošiljatve zopet sprejemale, se bo to razglasilo.

Pregledovanje črnovojnikov. V prvi polovici meseca oktobra 1914. se vrši pri vseh c. kr. domobranskih dopolnitvenih poveljstvih pred posebnimi zbiralnimi komisijami pregledovanje (Mustering) vseh v letih 1892., 1893. in 1894. rojenih, črni vojski podvrženih oseb in sicer za Kranjsko za politične okraje Radovljica, Kočevje, Krško, Novo mesto, Ljubljanska okolica, Kranj, Kamnik, mesto Ljubljana in Črnomelj v Ljubljani, za politična okraja Logatec in Postojna pa v Opčini nad Trstom. V svrhu proste vožnje na železnici iz bivališča na kraj te zbiralne komisije in nazaj dobe dotične, črni vojski podvržene osebe pri občinskih uradih posebne črnovojniške legitimacijske liste in sicer, oni, ki ne bivajo v domači občini na vsak način, v domači občini bivajoči pa samo na posebno prošnjo. Oni, kateri se pri pregledovanju spoznajo kot „sposobni“ za črno-vojniško službo z orožjem, imajo s tem legitimacijskim listom še pravico do tretje proste vožnje na železnici in sicer iz njihovega bivališča do sedeža onega c. kr. dopolnitvenega poveljstva (oziroma c. kr. domobranskega dopolnitvenega poveljstva), h kateremu morajo glasom vpisa v legitimacijski list odriniti. Da se zamore te vožnje kontrolirati in da se tudi morebitno zlorabo te pravice do proste vožnje zabrani, je te črnovojniške legitimacijske liste pred nastopom vsake teh voženj, do katerih opravičujejo, opremiti s pečatom pri osebni blagajni one železniške postaje, na kateri se vožnja nastopi. Da ne bo preveč gnječe pri teh blagajnah, se priporoča, da se vse črni vojski podvržene osebe na kolodvorih snidejo kolikor mogoče zgodaj pred odhodom vlakov.

Poslovni načrt, sestavljen od c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu sporazumno s c. kr. deželno vlado v Ljubljani za pregledovalne komisije za Kranjsko v izvršitev pregledovanja v letih 1892, 1893 in 1894 rojenih črni vojski podvrženih oseb. Zbiralna komisija št. 1. (Ljubljana, II. mestna ljudska šola, Cojzova cesta): Iz političnega okraja Radovljica: Sodna okraja: Kranjska gora: 1. oktobra; Radovljica: 2., 3. oktobra. Iz političnega okraja Kočevje: Sodni okraji: Velike Lašče: 4. oktobra; Ribnica: 5., 6. oktobra; Krško: 10., 11. oktobra; Rateče: 11. oktobra. Zbiralna komisija št. 2. (Ljubljana, I. mestna deška ljudska šola, Komenskega ulica): Iz političnega okraja Rudolfovo: Sodni okraji: Trebnje: 1. oktobra; Žužemperk: 2. oktobra; Rudolfovo: 3., 4. oktobra. Iz političnega okraja Litija: Sodna okraja: Litija: 5., 6. oktobra; Višnja gora: 6., 7. oktobra. Iz političnega okraja Ljubljanska okolica: Sodna okraja: Ljubljanska okolica: 8., 9., 10. oktobra; Vrhnika: 11. oktobra. Zbiralna komisija št. 3. (Ljubljana, mestni dom): Iz političnega okraja Kranj: Sodni okraji: Tržič: 1. oktobra; Škofja Loka: 2., 3. oktobra; Kranj: 4., 5. oktobra. Iz političnega okraja Kamnik: Sodna okraja: Kamnik: 6., 7. oktobra; Brdo: 7., 8. oktobra. Za politični okraj mesto Ljubljana: 9., 10. oktobra. Iz političnega okraja Črnomelj: Sodna okraja: Črnomelj: 11. oktobra; Metlika: 12. oktobra. Zbiralna komisija št. 4. (C. kr. domobransko dopolnitveno poveljstvo Trst na Opčini): Iz političnega okraja Logatec: Sodni okraj: Logatec: 1. oktobra; Cerknica: 2. oktobra; Lož: 3. oktobra; Idrija: 4. oktobra. Iz političnega okraja Postojna: Sodni okraji: Senožeče: 5. oktobra; Postojna: 6. oktobra; Ilirska Bistrica: 7. oktobra; Vipava: 8. oktobra. Opomba: Začetek pregledovanja pri vseh štirih komisijah vsak dan ob 8. zjutraj. Onim črnovojnikom, ki dospe v pregledovalni okraj dan ali zadnjo noč pred pregledovanjem, preskrbi prenočišče občina pregledovalnega kraja (Ljubljana, oziroma Opčina).

Poziv. Zadevajoč zglasite v domači ali v drugi privatni oskrbi se nahajajočih, ranjenih ali bolnih vojakov moštva, ki še nimajo dopustnice. (Urlaubsschein). V domači ali v drugi privatni oskrbi se nahajajoči, ranjeni in bolni vojaki moštva, ki nimajo dopustnice, se morajo nenadoma zglasiti pri občinskem uradu njihovega bivališča. Zglasiti se morajo osebno. Le tedaj, če bi bilo nemogoče vsled rane ali bolezni, se smejo zglasiti pismeno ali po posredovalcu. Pri vsaki zglasitvi je navesti sledeče podatke: Sarža, ime in priimek, cetno krdelo (zavod), pododdelek, naborni letnik (pri črnovojnikih: rojstno leto), domovinstvo, na-

tančni naslov (stanovanje), čas odpusta (oddaje) v zasebno oskrbo.

Vojaški zaslužni križec. Listi poročajo, da je cesar izdal naredbo, s katero se sistemizirata dva razreda vojaškega zaslužnega križca in sicer: I. razred brez traku na prsih, II. razred na dosedaj običajnem traku, III. razred odgovarja dosedanjemu vojaškemu zaslužnemu križcu. Vsi trije razredi se podeljujejo tudi kot mirovna odlikovanja z vojno dekoracijo.

Časopise za ranjence. V domobranski vojaški bolnišnici so ranjenci vseh narodnosti. Vsi bi radi čitali časopise. Prosimo občinstvo, naj bi pošiljalo prečitane časopise in naj bodo pisani v tem ali onem jeziku — v imenovano bolnišnico.

Avtomobil iz Ljubljane bo vozil od „Figovca“ vsak dan ob 7. zjutraj v Škofjo Loko in iz Škofje Loke v Ljubljano ob 9. dopoldne. Popoldne pa ob treh iz Ljubljane in ob petih iz Škofje Loke nazaj v Ljubljano.

Na deželni kmetijski gospodinjstvi šoli v Repnjah, postaja Vižmarje na Gorenjskem, se začne zimski šestmesečni tečaj dne 5. novembra t. l. in bo trajal do 25. aprila 1915. Sprejemajo se gojenke, ki so dovršile ljudsko šolo in izpolnile 14. leto. Učenke ostanejo cel čas tečaja v zavodu šolskih sester in plačajo mesečno 30 kron za hrano in stanovanje. Za obrabo pohištva in učil je plačati po dogovoru. Prošnje za sprejem je vlagati pri vodstvu šole v Repnjah od 15. septembra do 3. novembra t. l. Prošnjam je pridejati zadnje šolsko spričevalo, krstni list in zavezno izjavo staršev ali njih namestnikov, da bodo obdržali gojenko skozi celi tečaj v zavodu. Pripomnimo še, da se uče gojenke teoretično in praktično vsega gospodinjstva, kot: kuhanja, šivanja in krojenja, vzgoje otrok, vrtnarstva, živinoreje, dela na polju in računstva pod vodstvom šolskih sester in strokovnih učiteljev deželnega odbora kranjskega.

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva „Rdeči križ“ v Kranju.

Nabiralna pola županstva na Trati. Bizjak Janez K 0:50, Bogataj Jakob K 1, Čadež Pavel K 1, Darlik Marija K 0:20, Debelak Marija K 0:20, Dolinar Blaž K 1, Dolinar Janez K 2, Gabrič Gregor K 0:40, Gregorin Gustel K 0:60, Jelovčan Apolonia rjuho, Jelovčan Blaž K 2, Jolovčan Neža K 0:60, Kokal Anton K 1, Kokal Janez K 1, Kokal Simon K 0:20, Kokal Vrban K 1, Krek Janez K 0:40, Miklavčič Marija K 0:50, Miklavčič Neža K 1, More Andrej K 0:40, Mur Franc K 0:10, Mur Janez K 0:20, Mur Terezija K 1, Oblak Gregor K 1, Petalj Marija K 1, Peternel Janez K 1, Pivek Marija K 1, Platiša Janez K 0:40, Potrebujes Marija K 0:50, Prevec Marija K 1, Primožič Anica K 0:60, Primožič Marija K 0:60, Rihtaršič Janez K 0:20, Šturm Jožef K 1, Šturm Marija K 1, Šubic Marija K 0:50 in rjuho, Tavčer Anton K 0:40, Tavčer Ignacij K 1, Tavčer Marija K 0:80, Tavčer Simon K 1, Ušeničnik Pavel K 0:40, Vidmar Ana K 1, Vihar Neža K 0:60, Zajc Marija K 1, Uršič Franc K 7:70. Skupaj K 40:40. — Nabiralna pola župnega urada v Podbrezji. Ažman Jožef K 2, Ažman Helena K 1, Aljančič Ana K 2, Babič Andrej K 2, Bozja Ivanka K 2, Bizjak Jakob K 5, Brodar Meta K 0:40, Braje Anton K 3, Babič Janez K 1, Babič Andrej K 1:80, Černilec Marija K 0:60, Čarman Matevž K 0:40, Čarman Ivanka K 0:40, Debeljak Mica K 2, Drinovc Rotija K 0:40, Dobre Marija K 0:40, Finžgar Jera K 1, Fister Jernej K 1, Finžgar Jože K 0:20, Fabjan Helena K 0:10, Finžgar Marija K 1, Gregor Neža K 1, Gašperin Marija K 0:40, Golba Mana K 0:20, Gašperin Marija K 0:40, Golba Franca K 0:20, Golba Janez K 1, Jeglič Jernej K 2, Jeglič Marija K 2, Jeglič Terezija K 2, Jerala Anton K 2, Jerala Marija K 2, Justin Franc K 0:50, Jelenc Franciška K 0:20, Keršič Franc K 2, Keršič Franciška K 2, Keršič Meta K 1, Kern Marija K 0:40, Keršič Marija K 1, Kunčič Anton K 1, Keršič Katarina K 2, Keršič Cecilija K 1, Keršič Helena, K 1, Lužan Marija K 1, Mihelič Franc K 0:50, Mihelič Franca K 1:40, Markovič Marija K 0:40, Markelj Rok K 3, Okorn Mica K 1, Osel A. 0:40, Pretnar Ignacij K 2, Praprotnik Franc K 1, Praprotnik Janez K 2, Pretnar France K 2, Peternelj Anton K 1, Pretnar Marija K 2, Peternelj Jernej K 2, Pavlin Marija K 1, Pagon Marjana K 0:50, Potočnik Neža K 0:40, Pavlin Marija K 0:40, Pirc Reza K 0:40, Peternelj Janez K 1, Potočnik Marija K 1, Rojec Jera K 2, Rant Helena K 1, Rant Franca K 0:60, Rakovec Jera K 0:20, Rojc Jera K 0:20, Stroj Jože K 2, Stroj Franciška K 2, Senga Franciška K 2, Ševnek Neža K 0:40, Sušnik 0:20, Stroj Franc K 1, Stroj Jera K 2, Štular Anton K 2, Štular Janez K 2, Škočic Marija K 2, Škofic Ivana K 2, Štular Marija K 0:70, Štular Angela K 1, Štular Janez K 1, Štular Franc K 0:20, Štular Marija K 5, Tomazin Marjeta K 0:40, Teran K 1, Vondraček Venceslav K 12, Vrdir Marija K 0:60, Zaplotnik Marija K 0:20. Skupaj 170:20.

Morski volk. Pri otoku Rabu so vjeli ribiči morskega volka, ki meri skoraj 5 m. V želodcu zverine so našli: otroške in moške čeylje, otroško in moško nogo, kose obleke in bel robec s črko S. Kose človeškega mesa so pokopali na pokopališču v Rabu. Gre očitno za ostanke nesrečnih žrtev katastrofe Loydovega parnika „Baron Gautsch“.

Nove poštne znamke. „Wiener Zeitung“. Naredba trgovskega ministrstva z dne 24. septembra 1914. glede izdaje novih poštne znamk po 5 in 10 v. za časa vojnih dogodkov se bodo izdajale nove poštne znamke po 5 in 10 v., ki se bodo prodajale s preplačilom 2 v. na nominalni znesek in vrednoto frankiranja, torej v nadrobni prodaji po 7 in 12 v. Pri nakupu celega lista z 80 komadi znaša prodajna cena 5 K 40 v., oziroma 9 K

35 v. Dohodek iz preplačil se bo vporabil za podporo vdov in sirot padlih vojakov. Nove znamke se bodo začele izdajati 4. oktobra. Enako se vporablja do preklica poleg znamk veljavne emisije za plačevanje pristojnin od poštne pošiljatev v notranjem prometu in v izmenjevalnem prometu z Ogrsko, Bosno in Hercegovino ter Nemčijo. Znamke se ne morejo zamenjati ali nazaj prodajati.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman :: Kranj

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercialne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Perspektivi na razpolago.

Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52—36

Ravnokar mi je došla **velika zaloga storjene obleke za moške**, kakor tudi za **ženske pelerine**, monteljni i. t. d. Priporočam vljudno sl. občinstvu zalogo in svojo delavnico na **Glavnem trgu**. Postrežba točna in solidna.

Kokriško predmestje

v lastni hiši **zaloga šivalnih strojev in potrebščin**. Ravno tam **gostilna**, kjer točim najboljše vina in pivo ter postrežem vedno z **dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili**.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Primenadni koncert priredi tukajšnja godba prost. požarne brambe jutri na 11. uri dopoldne na glavnem trgu. Spored: 1. K. Komzak: „Nadvojvoda Albrecht“, koračnica. 2. E. Gilbert: valček iz „Das Autolibchen“. 3. I. Lahara: „Rožici“, pesem. 4. A. Pöschl: „Drugi del poturija slovenskih pesmi“. 5. a) A. Pöschl: „Avstrijski patrijoti“, koračnica. 1. Prinz Eugen Radetzky, 2. Volkshymne, 3. Hoch Habsburg, 4. Mein Österreich. b) I. Haydn: Cesarska pesem. 6. A. Foester: „Planinska“ koračnica.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holzhaecker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža.

Zobozdravniška ordinacijska ura

odslej samo od 9. do 10. ure dopoldne

vsak delavni dan.

Dr. E. Globočnik ni poklican k vojakom in zdravi še nadalje.

Spominjajte se Ciril-Metodove družbe!

Kupujte ostanke!

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

priporoča za

jesensko sezijo

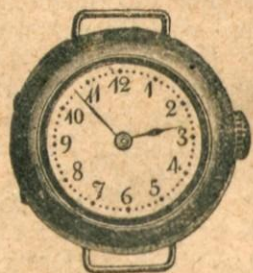
svojo bogato zalogo zimskega modnega blaga, sukna za ženske obleke, barhenda za bluže in obleke, zimskih šepijotov, kamgarnov in lodnov, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pleti, ogrinjalke in pleteni robci najnovjših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske srajce, jopice in hlače za ženske, moške in otroke.

Svilnati robci najnovjših vzorcev.

Kupujte ostanke!

3 52—38

9—32

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštena postrežba.

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjejeviško pivo. Lep senčnat vrt.

8 52—38

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega davka.

4 3 / 4 0 / 0

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

10 52—32